

TUUSULA

Keski-Uudenmaan työllisyysaluevalmistelu, tilannekatsaus

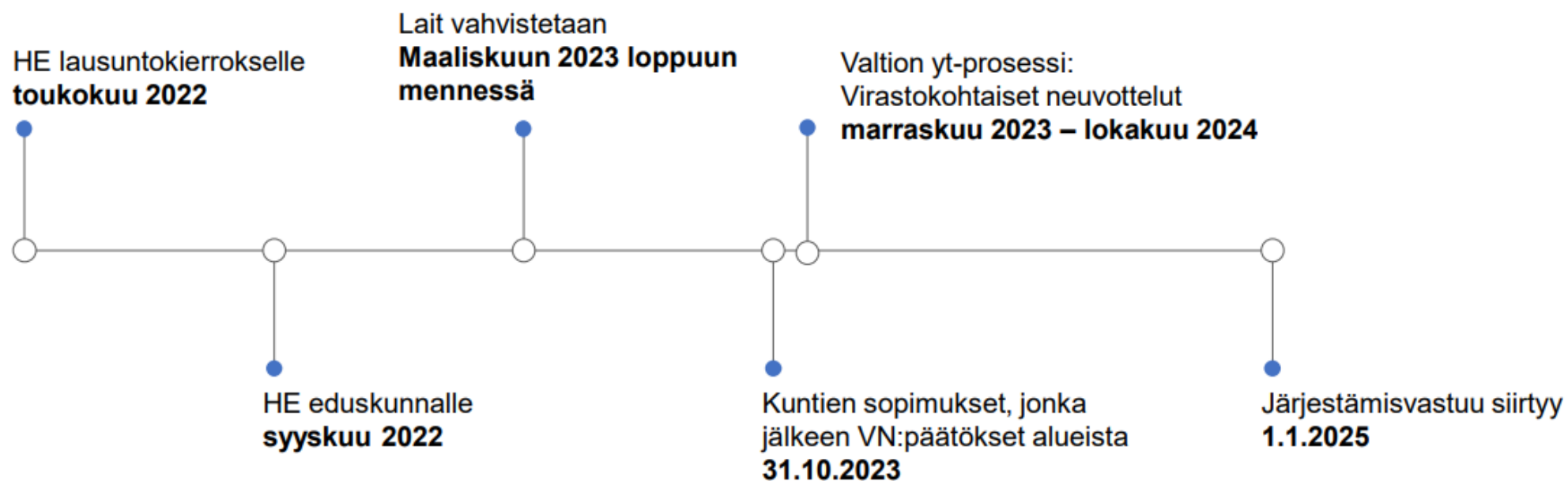
Valtuustoasioiden valmistelukunta 30.8.2023

Esityksen sisältö

- Valmistelun aikataulut
- Työllisyysaluesopimuksessa sovittavat asiakokonaisuudet
- Palveluiden järjestämissuunnitelman asiakokonaisuudet

TE-palvelut 2024 -uudistuksen aikataulu

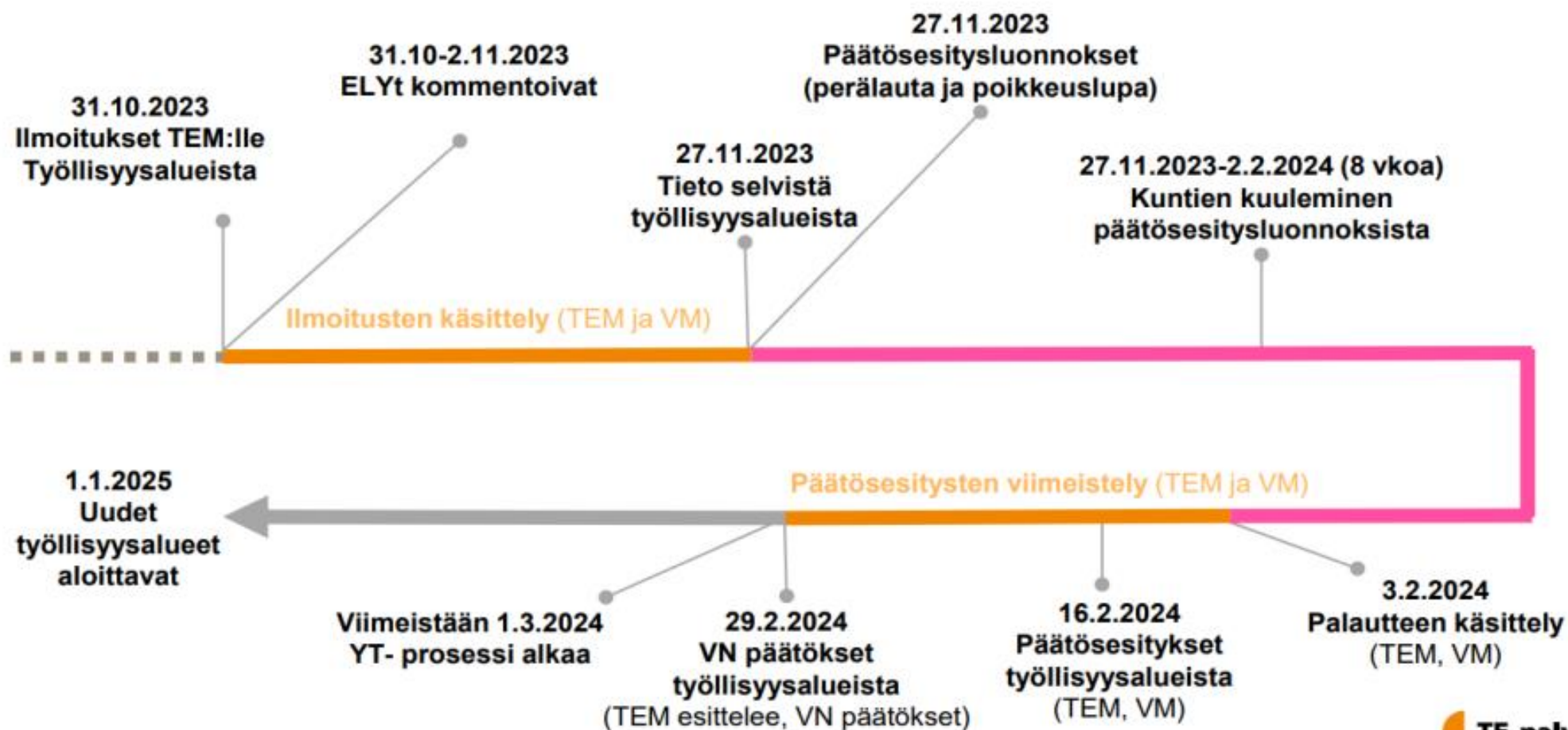

Aikajana kopioitu TEM:n esityksistä

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Ilmoitusmenettelyn tavoiteaikataulu 2023-2024

Valmistelun aikataulutus vkot 22- 44/2023

kuntaneuvottelut palvelusuunnitelman laatimiseksi käynnistyvät

Järjestämisen työryhmä edistää järjestämissopimuksen pohjavalmistelua

palvelusuunnitelman viimeistely

- projektin aikataulutus

Aiesopimukset hyväksytyt

Palvelusuunnitelman ja järjestämissopimuksen sisällön valmistelu

tehtävä päätösesitys valtion kiinteistöjen vastaanottamisesta

materiaalien deadline

sopimuksen ja suunnitelman hyväksyminen valtuustoissa

kesätauko työskentelyssä

ilmoitus työllisyysalueesta TEMiin

Kuntakohtainen käsittelyaikataulu

Kunta	Aiesopimus KH	Aiesopimus valtuusto			Päätös KH	Päätös valtuusto
Hyvinkää	5.6.	20.6.			25.9.	9.10.
Järvenpää	22.5.	12.6.			25.9.	9.10.
Mäntsälä	29.5.	12.6.				23.10.
Nurmijärvi	5.6.	21.6.			25.9.	4.10.
Pornainen	22.5.	29.5.			2.10.	23.10.
Tuusula	5.6.	19.6.			25.9.	9.10

Kunnassa tapahtuva valmistelu, aikataulu

- Alueellisen valmistelutyön käsittely luottamuselimissä
 - Järvenpää kokoaa kuntien valtuustot yhteen **tiistaina 22.8.** klo 16.30-18.30 siten että voimme pitää valtuustoille yhteisinfon Teamsissä kokonaisuuden pääasioista
 - Kunnan oma katsaus sopimukseen ja järjestämissuunnitelmaan: valtuustoasioiden valmistelutoimikunnan kokous **ke 30.8**
 - KH käsittely **ma 25.9**
 - Valtuuston hyväksyntä **ma 9.10**
- Henkilöstön YT-infon aikataulu: to 14.9 klo 13.30-14.30

Alueellinen valmistelu: sisältö ja aikataulu

- Työllisyysaluesopimuksen ja palveluiden järjestämissuunnitelman on oltava valmiita viimeistään 8.9, jotta ehtivät infoihin ja KH:n käsittelyyn
- Aiesopimuksessa vielä joitain avoimia asioita, näistä osa on viety poliittisen ohjausryhmän käsiteltäväksi
- Palvelusuunnitelma vielä viimeisteltävänä:
 - Aikatauluhaasteen takia suunnitelmassa linjattavat järjestämisvastuuseen liittyvät asiat tullaan ilmaisemaan hyvin ylätasoisesti, suunnittelua jatketaan koko vuosi 2024 ja tarkemmat henkilöstön kohdistumiset (kunnasta työllisyysalueelle) linjataan ensi vuonna talousarvioprosessin yhteydessä.
 - Työvoimaviranomaisen työ tullaan toiminnan alkaessa tuottamaan työllisyysalueelta käsin. Toimintaa ja nyt luotuja rakenteita tullaan tarkastelemaan kahden vuoden päästä aloittamisesta, jolloin tavoitellaan tehtävän tarvittavat muutokset.

TUUSULA

**Keski-Uudenmaan työllisyysalueen
yhteistoimintasopimus**

Työllisyysaluesopimuksen sisältö

1. Sopimuksen osapuolet
2. Sopimuksen tarkoitus
3. **Hallinnon ja päätöksenteon järjestäminen**
4. Toimielimen kokoonpano ja jäsenten valitseminen
5. Otto-oikeus
6. Henkilöstö
7. **Talous ja hallinto**
8. Asiakkailta perittävät maksut
9. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
10. Kalusto ja varusteet
11. **Kiinteistöt**
12. Tietoturva
13. Asiakastietojen käsittely
14. Asiakirjahallinta
15. Muut sopimukset
16. Yhteistoiminnan kehittäminen
17. Sopimuksen muuttaminen
18. Vahingonkorvausvastuu
19. Erimielisyyksien ratkaiseminen
20. Sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen

Sopimuksen osapuolet

- Hyvinkään kaupunki
- Järvenpään kaupunki
- Mäntsälän kunta
- Nurmijärven kunta
- Pornaisten kunta
- Tuusulan kunta

Sopimuksen tarkoitus

- Sopijakunnat muodostavat yhteistoiminta-alueen (Keski-Uudenmaan työllisyysalue)
- Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan Järvenpään kaupunki toimii vastuukuntana
- Yhteistoimintasopimuksella sovitaan
 - kuntien järjestämismääräysten kuuluvista julkisista työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä
 - kotoutumista koskevista työvoimaviranomaisen tehtävistä
 - kuntien keskenään sopimista muista tehtävistä

Hallinnon järjestäminen

- Työllisyysaluelautakunta hoitaa sopijakuntien puolesta sopimuksessa tarkoitetut seudullisen työvoimaviranomaisen tehtävät
- Lautakunnan jäsenmäärä ja jäsenten jakaantuminen sopijakunnittain on jätetty poliittiseen valmisteluun
- Työllisyysaluelautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta huolehtii vastuukunta eli Järvenpään kaupunki

Henkilöstö

- Lakisääteisiä työvoimapalveluita ja niihin liittyviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy liikkeen luovutusta koskevien säännösten mukaisesti Järvenpään kaupungin (työllisyysalueen) palvelukseen
- Työpanoksen tarkempi kohdentuminen yhteistoiminta-alueelle palveluittain ja toimipisteittäin tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä.

Talous

- Kunnille tuotettujen TE-palveluiden nettokustannukset jaetaan vuosina 2025–2026 sopimuksessa tarkemmin määriteltyjen prosenttiosuuksien mukaisessa suhteessa
- Kuntien yhteistyönä valmistellaan kahden vuoden kuluessa kustannusten jakoperusteiden muutos aiheuttamisperusteiseksi siltä osin kuin se on mahdollista

Kaikille kunnille tuotettujen TE-palveluiden nettokustannukset jaetaan vuosina 2025–26 seuraavasti:

- a. Kustannuksista **47,5 prosenttia** jaetaan kuntien 18–64-vuotiaiden asukasmäärän suhteessa. Laskentaperusteena käytetään sitä työikäisten määrää (31.12.) joka on ollut tiedossa talousarviota laadittaessa. (Tietolähde Tilastokeskus)
- b. Kustannuksista **47,5 prosenttia** jaetaan kunnittain työttömien ja palvelujen piirissä olevien suhteessa. Laskentaperusteena käytetään työttömien ja palvelujen piirissä olevien määrän kuukausikeskiarvoa, joka on ollut käytettävissä talousarviota laadittaessa. (Tietolähde TEM)
- c. Kustannuksista **5 prosenttia** jaetaan kunnittain vieraskielisten lukumäärän suhteessa. Vieraskielisten määränä käytetään sitä vieraskielisten määrää (31.12.) joka on ollut tiedossa talousarviota laadittaessa. (Tietolähde Tilastokeskus)

Toimitilat

- Keski-Uudenmaan työllisyysalue ei omista eikä investoi kiinteistöihin tai muihin tiloihin, vaan vuokraa tarvitsemansa tilat ensisijaisesti sopijapuolina olevilta kunnilta kalustettuna
 - Vuokrasopimukset laaditaan kaikista toimitilavuokrauksista
- Alustavan suunnitelman mukaan työllisyysalueen jokaiseen kuntaan perustetaan toimipiste

Yhteistoiminnan kehittäminen ja ohjaus

- Yhteistoiminta-alueen tavoitteista, alueen ohjauksesta sekä mahdollisista alueellisista suunnitelmista ja sopimuksista sovittava erikseen
- Järvenpään kaupungin tukena toimii työllisyysalueen kuntien edustajista koostuva yhteistyöverkosto
- Vuosittain järjestetään työllisyysalueen toiminnan arviointi. Lisäksi perustetaan KUUMA-komission kaltainen kuntajohtajien ohjausryhmä.

Tuusulalle tärkeät tavoitteet sopimuksessa:

- Ohjausta pitäisi selkeyttää:
 - Miten alueen tavoitteet määritetään ja kuka niistä päättää
 - Millainen lausuntomenettely toteutetaan
 - Millaisia suunnitelmia tai palvelusopimuksia kuntien kesken määrävuosille tehdään (vrt. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelusopimus aina kahden vuoden ajalle sekä oma strategia valtuustokausittain)
 - Miten henkilöstön ja muun toiminnan ohjaus saadaan palvelemaan riittävän hyvin Tuusulan kunnan etuja
- Varmistuttava siitä, että Järvenpään kaupungin hallintosääntömääräykset ovat aina yhteistoimintasopimuksen mukaisia
- Rajattu otto-oikeus
 - Järvenpään kaupunginhallituksella otto-oikeus työllisyysaluelautakunnan tekemiin päätöksiin vain silloin, kun lautakunnan päätös on yhteistoimintasopimuksen, säädösten tai kunnan hallintoa koskevien määräysten vastainen
 - Otto-oikeutta ei ole päätösten sisältökysymyksiin
- Säännöllinen kuntien ohjaus tärkeää

TUUSULA

**Keski-Uudenmaan työllisyysalue -
Palveluiden järjestämissuunnitelma**

Kokonaisuudet palveluiden järjestämissuunnitelmassa

Järjestämislain 15 §:n 4 momentin mukaan suunnitelmasta on käytävä ilmi:

- a) tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen;
- b) tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut;
- c) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen;
- d) yhteistyötahot ja -muodot;
- e) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen;
- f) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Taloudelliset ja henkilöstövoimavarat

- Tällä hetkellä käytettävissä olevan, KEHA-keskuksen ilmoittaman tiedon mukaan, siirtyvän henkilöstön määrä on arviolta n. 130 HTV Keski-Uudenmaan työllisyysaluetta vastaavien kuntien alueella.
- Työntekijöiden työpanos tullaan kohdentamaan Keski-Uudenmaan työllisyysalueen työvoimapalvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen. Tällä työpanoksella pystytään säilyttämään palveluiden nykytila. Työpanoksen tarkempi kohdentuminen palveluittain tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä.
- Uudenmaan alueelle on muodostumassa tämänhetkisen tiedon mukaan seitsemän tai kahdeksan työllisyysaluetta, jonka vuoksi resurssit pilkkoutuvat usealle alueelle. Tämän vuoksi jatkovalmistelussa on varmistettava, että kaikkiin siirtyviin tehtäviin saadaan riittävästi osaamista.

Työllisyysalueen rooli palvelujen järjestäjänä

- Keski-Uudenmaan työllisyysalueella olisi palveluiden järjestämismvastuu, mikä tarkoittaa, että järjestäjä vastaisi
 - palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta
 - palveluiden tarpeen, määrän ja laadun määrittelystä
 - tuottamistavasta
 - tuottamisen valvonnasta
 - viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä
- Työllisyysalue voisi päättää yksittäisten palveluiden tuotannosta sopijakuntien kesken. Järjestämismvastuu säilyisi tällöinkin työvoimaviranomaisella.

Alueen työvoimaa kuvaavia tunnuslukuja

- Keski-Uudellamaalla on työvoimaa hivenen yli 100 000 henkilöä, joista työttömiä keskimäärin 8,0 % (Elyn työllisyyskatsaus 6/2023). Työttömyysaste vaihtelee alueen sisällä merkittävästi.
- Keskeisestä sijainnista ja voimakkaasta kasvusta huolimatta myös työttömyyden kipupisteitä on tunnistettavissa. Työttömistä miltei 40 % on alueella pitkäaikaistyöttömiä ja miltei 37 % vähintään 50-vuotta täyttäneitä. Työttömyyden välittömät ja välilliset kustannusvaikutukset ovatkin alueella merkittäviä.
- Keski-Uudellamaalla ulkomaalaistaustaista väestöä on noin 10 000 henkilöä. Vieraskielisiä kielisiä lasketaan olevan n. 14 000. Vieraskielisen väestön määrä vaihtelee suuresti Keski-Uudenmaan kunnissa.

Kunta	Työvoima	Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta	Työttömät	Alle 20-v. työttömät	Alle 25-v. työttömät	Alle 30-v. työttömät	Yli 50-v. työttömät	Vamm./pitkäaik. sair. työttömät	Ulkomaalaiset työttömät	Pitkäaikais työttömät	Avoimet työpaikat
106 HYVINKÄÄ	23 028	10,1	2 334	62	287	532	843	289	299	987	330
15 JÄRVENPÄÄ	23 331	10,3	2 409	81	366	643	748	244	436	953	249
505 MÄNTSÄLÄ	10 228	6,7	689	30	86	145	267	88	68	279	134
543 NURMIJÄRVI	22 663	7,2	1 636	35	178	302	685	189	221	639	226
611 PORNAINEN	2 629	6,3	165	8	21	32	74	20	12	62	27
858 TUUSULA	20 470	7,1	1 450	43	172	286	589	139	182	548	245
	102 349	8,0	8 683	259	1 110	1 940	3 206	969	1 218	3 468	1 211

Lähde: [Työllisyyskatsaukset - ely - ELY-keskus](#), tilanne kesäkuu 2023

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Kuntien palvelutuotanto

- Kunnat tuottavat työllisyysalueen rinnalla työllisyyttä ja elinvoimaa tukevia vapaaehtoisia palveluja.
- Lähtökohtaisesti kunnat voivat myös jatkossa tuottaa näitä palveluja osaksi henkilöasiakas- ja työnantajapalveluiden kokonaisuutta.
 - Palvelut tullaan tarkastelemaan tarkemmassa jatkovalmistelussa osaksi kokonaisuutta. Kuntien palvelut voidaan tulevan lainsäädännön perusteella liittää kokonaisuuden osaksi joko palveluiden tuottajana tai niissä voidaan myös tuottaa viranomaistyötä
 - Jos valmistelun yhteydessä päädyttäisiin siirtämään kunnista työntekijöitä työllisyysalueelle, työnkuvat muokattaisiin työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain mukaisiksi jatkovalmistelussa.
 - Palvelun tuottamiseen tarvittavat asiakastiedot myös liikkuvat työllisyysalueen (vastuukunta) ja yksittäisten kuntien välillä.

Henkilöasiakkaan palvelut

- Henkilöasiakaspalveluiden toiminnan ydinajatuksena on työnhakija-asiakkaan palvelutarpeen varhainen tunnistaminen ja ohjaaminen tehokkaasti tarpeenmukaisiin jatkopalveluihin.
- Tavoitteena on mahdollistaa tiivis monialainen palvelu sitä tarvitseville asiakkaille huolimatta asiakkaan iästä tai työnhaun kestosta.
- Henkilöasiakaspalvelujen järjestämisessä pyritään säilyttämään vähintään nykyinen palvelutaso. Toiminnan käynnistyttyä kehitetään uutta syntyvää ekosysteemiä yhteensovittamalla kuntien olemassa olevat palvelut ja työvoimaviranomaistehtävä.

Työnantajapalvelut

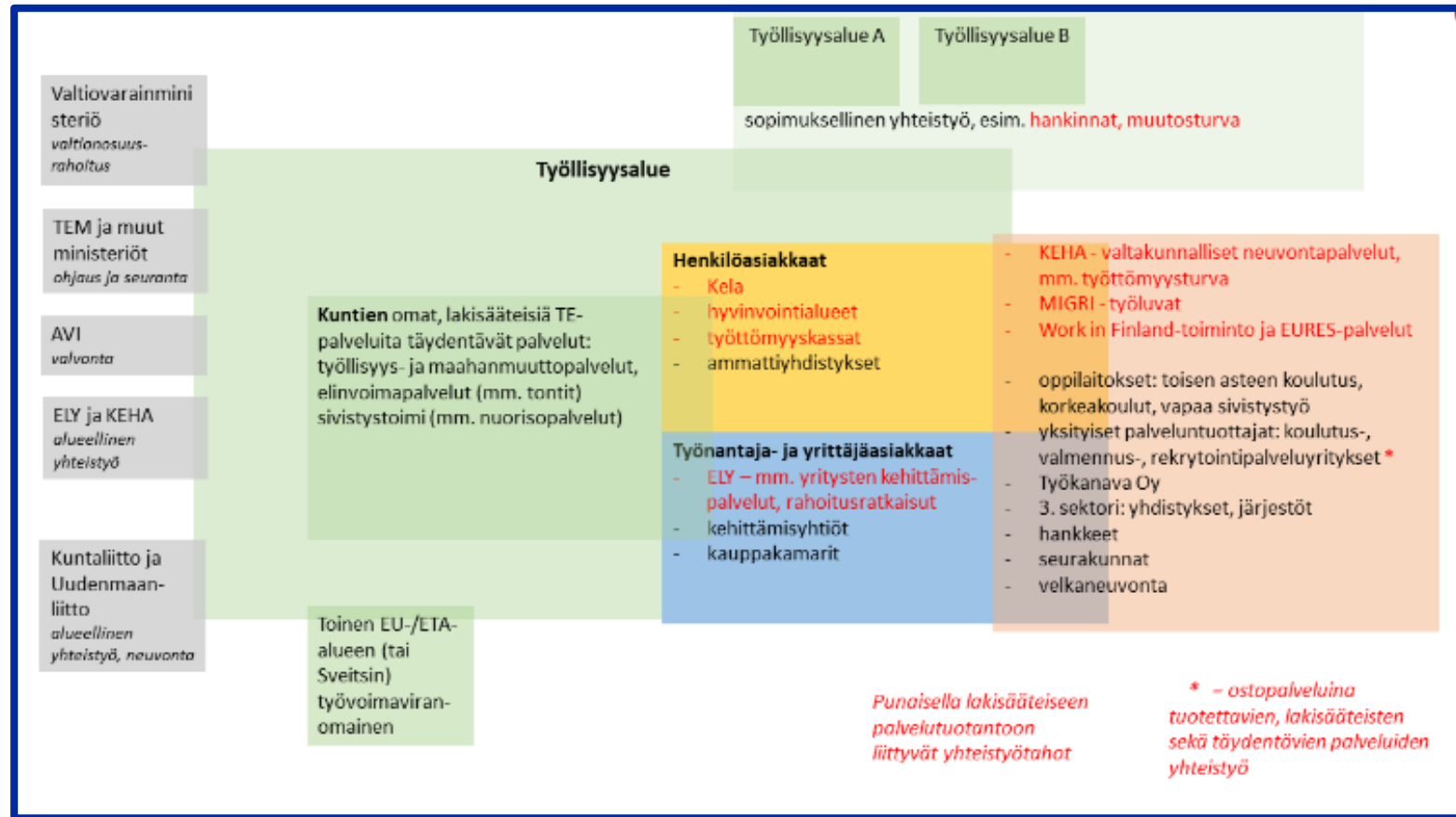
- Siirtyvien TE-palvelujen yrityspalveluissa vastataan työnantajien viranomaistyönä
 - muutosturvapalveluista
 - työsuhteen aikaisista tukipalveluista
 - palkkatuesta
 - työolosuhdejärjestelytuista
 - työnantajille suunnatuista työvoimakoulutuksista
- Tavoitteena on selkeä, asiakasystävällinen sekä taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokas palvelumalli, jossa huomioidaan eri palveluiden osalta tarvittava yhteistyö eri sektoreille kuuluvien sidosryhmien sekä muiden työllisyysalueiden kanssa. Työllisyysalueella toimijat tuntevat toistensa palvelut yrityksille ja oman roolinsa palvelujen tuottajana/järjestäjänä/ostajana alueen palvelukokonaisuudessa.
- Palveluiden tuottamisessa arvioidaan työllisyysalueelle siirtyvän henkilöstön määrän ja taloudellisten resurssien mukaisesti Keski-Uudenmaan työllisyysalueen ja muiden työllisyysalueiden mahdollisuuksia toimia palveluntarjoajana.
- Tukien maksatukset yms. hoidetaan työllisyysalueella keskitetysti.
- Työnantajapalvelujen suunnitelman konkreettinen rakentaminen alkaa syksyllä 2023.

Toimipisteiden määrä ja sijoittuminen

- Alustavan suunnitelman mukaan työllisyysalueen **jokaiseen sopijakuntaan tultaisiin perustamaan toimipiste tai hyödyntämään toisen kunnan toimipistettä**. Toimipisteellä tarkoitetaan paikkaa, missä asiakas voi saada palvelua lähi- tai etäpalveluna.
- Tavoitteena on, että palvelutoimintaa tultaisiin suunnittelemaan palvelutorimaisesti, jolloin toimipisteessä toimisi monialaisesti työllisyys-, maahanmuutto-, koulutus-, hyvinvointialueen toimijoita, kuin myös Kansaneläkelaitos, velkaneuvonta sekä kolmannen sektorin toimijoita.
- Tilaratkaisuilla tuettaisiin uudistuksen tavoitteita monialaisuudesta ja kuntaekosysteemistä. Palveluja voitaisiin järjestää myös sähköisiä palvelukanavia hyödyntäen.
- Toimipisteet muodostaisivat keskenään Palvelutoriverkoston.
- Henkilöstön tarkempi jakautuminen eri toimipisteisiin tulee tarkentumaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

Yhteistyötahot

- Kuntien työllisyydenhoidon ekosysteemin keskeisenä tavoitteena on työn ja tekijöiden kohtaannon mahdollistaminen. Työvoimapalvelut näyttelevät pientä osaa työllisyydenhoidon ekosysteemissä, jossa kohtaantoa tukevat myös muiden palvelusektoreiden toimijat palveluineen.
- Työllisyydenhoidon kokonaistavoitteiden varmistamiseksi tarvitaan erilaista strategisen, taktisen ja operatiivisen tason tiedonvaihtoa työllisyydenhoidon ekosysteemin toimijoiden välillä.

Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen

- Keski-Uudenmaan työllisyysalue tavoittelee kohtaantoon vastaamiseksi, työttömyyden vähentämiseksi ja työvoiman tarjonnan parantamiseksi saumatonta yhteistyötä koko Uudenmaan tasolla.
 - Tavoitteena on pyrkiä pistemäisistä kohtaanto-ongelman ratkaisun toimenpiteistä kohti systemaattista yhdessä tekemistä.
- Saumattoman yhteistyön tarve korostuu - tavoitteena rakentaa alueellista yhteistyötä
 - Valtion toimijoiden kanssa
 - Muiden toimijoiden kanssa
- Kohtaantoa edistäviä palveluita, kuten työvoimakoulutusten hankintaa suunnitellessa, tavoitellaan koordinaatiota koko Helsingin työssäkäyntialueen kesken.
- Kohtaanto-ongelmaan tullaan etsimään ratkaisua myös kansainvälisen työvoiman houkuttelulla, jossa työllisyysalueella tulee olemaan roolinsa

- Valtio yhteistyökumppanina:
 - Kansaneläkelaitos
 - ELY-keskus,
 - KEHA,
 - Business Finland,
 - Work in Finland

- Muut toimijat:
 - Hyvinvointialueet
 - Kehittämissyhtiöt
 - Oppilaitokset
 - Yritykset
 - 3. sektorin toimijat
 - Elinkeino- ja työllisyyspalvelut
 - Kotoutumispalvelut
 - International House of Helsinki

TUUSULA

Varautuminen rakennemuutostilanteisiin

- Keski-Uudenmaan työllisyysalue tulisi korostamaan yliaalueellisen yhteistyön roolia muutosturvatilanteiden hoitamisessa. Viranomaistyön osuus olisi mahdollista hoitaa työllisyysalueelta, mutta mikäli verkostomaista toimintamallia ei saada rakennettua, palvelu hankittaisiin muilta alueilta ja/tai yksityisiltä palveluntuottajilta.